

Vid ytterligare ett möte fattades det så beslut om att den nya vägen faktiskt skulle göras. Lantmätaren påpekade den mycket höga kostnaden för att dra vägen via Fränsviken. Beslutet att det skulle bli en väg var nu i alla fall fattat och lantmätaren skulle återkomma med ett förslag på hur den skulle dras.

När det nya vägförslaget var klart och förmedlats till markägarna blev det återigen stopp från en av markägarna i byn som vägrade att avstå från en del av sin mark. Men då kom ytterligare en markägare till undsättning och erbjöd att man skulle få lägga vägen på deras mark. Louise Glebing och hennes mamma räddade på det viset hela vägprojektet.

En kartritning började så småningom ta form. Den sista striden om vägen var dock ännu ej avklarad. Det tog ungefär ett år för ritningen att bli accepterad av majoriteten av byborna. Då opponerade sig en nybliven chef på Enskilda vägar mot att utfarten skulle komma att ligga i en kurva på Muskövägen. En ingenjör från Enskilda vägar ritade då om vägen så att utfarten flyttades. I och med detta blev det nödvändigt att spränga en hel del i berget precis mitt i det som nu är uppfarten till utfarten. Och den s k "Metkroken" uppstod. Den blev från första början väldigt smal och har därför breddats vid två tillfällen.

Brottby schakt gjorde grovjobbet med vägen till en kostnad av ca 130.000 kronor. Öbon Sven Jonsson, som varit hjälpsam i arbetet med att få fram ritningar och stakning, var noga med att påpeka att grovbanken i vägen borde utgöras av sten. Man kontaktade då Fortifikationsverket och fick tillstånd att ta sprängsten från tunneln som hade körts ut och lagts vid vägen utanför tunneln. Resultatet blev en ovanligt stabil grusväg. Den asfaltliknande beläggningen som finns idag tillkom i början av 2000-talet.

Denna text är en starkt förkortad version av Anne-Lie Vainiks uppsats "Vägen till Yxlö vägsamfällighet". Den är i sin tur baserad på intervjuer med Kåre Hagman och Hans Larsson och finns tillgänglig i sin helhet via samfällighetens styrelse.

Fakta om Yxlö vägsamfällighet

Ändamål

Yxlö vägsamfällighet är en samfällighetsföreningen och lyder därmed under lagen om förvaltning av samfälligheter (SFS 1973:1150). Dess syfte är att förvalta den väg som ägs av samfälligheten.

Medlemmar

Medlemmar i samfälligheten är ägare till de fastigheter som ingår i samfälligheten. Vilka detta är och deras andelstal fastställs av Lantmäteriet. Reparation av skador på vägen skall bekostas av den fastighet, vars transporter har orsakat skadorna.

Styrelsen

Styrelsen, som utses av stämman, är föreningens verkställande organ. Styrelsens uppgift är att se till att vägen förvaltas enligt anläggningsbeslutet, samt i övrigt följa stadgar och stämmobeslut. Bland styrelsens uppgifter ingår att se till att en årlig föreningsstämma genomförs. Styrelsen ska vid förvaltningen tillgodose medlemmarnas gemensamma bästa.

Finansiering

För att bekosta underhåll och förnyelse av vägen kan föreningen ta avgifter från medlemmarna samt uppta lån. Vilken avgift medlemmarna ska betala beror av föreningens kostnader och vilket andelstal fastigheten har. Avgifternas storlek beslutas på föreningsstämma. Varje år avsätter föreningen pengar till en underhålls- och förnyelsefond. Medel ur fonden används vid underhåll och förnyande åtgärder.

Inträdesavgift

Nybildade fastigheter som inträder i samfälligheten skall betala en inträdesavgift.

Kontakt

Aktuella handlingar och kontaktinformation finns på www.korta.nu/yxlo och hos styrelsens ledamöter.

Denna folder är utgiven av Yxlö vägsamfällighets styrelse 2015.
Design och produktion: Rudéris Design AB.

Yxlö vägsamfällighet

Denna folder handlar om Yxlö vägsamfällighet och innehåller dels en kort historik om vägen och fakta beträffande samfälligheten, dels en karta med lokala smånamn.

Vägens historia

Yxlö var länge en typisk ö utan landförbindelse. Alla transporter till och från ön skedde till sjöss – med båt eller foror på isen. Att den leriga byvägen som fanns på ön så småningom blev en riktig grusväg är starkt kopplat till försvarets arbete med Musköbasen, tunneln ditöver och Muskövägen. Under 1950-talet började försvaret spränga i berget för själva Musköbasen och man började planera för en landförbindelse i tunnel via Yxlö.

I takt med att tunnelbygget fortskred omkring 1961–62 byggde man provisoriska träbroar för att sammanbinda Yxlö med fastlandet. En del material till tunneln behövde fraktas den vägen.

Frågan uppkom då om man skulle passa på att modernisera den gamla byvägen. Drivande i frågan om vägen var bl a Kåre Hagman och Hans Larsson. Men huruvida det behövdes en ny väg eller inte, och var den i så fall skulle dras, rådde det delade meningar om på ön. Vid ett första möte om vägen menade många bybor att vägen inte skulle gå genom byn utan söderut via Fränsviken.

Det nästkommande mötet om vägen genomfördes i Ösmo dit alla öbor utefter byvägen blev kallade. Till det mötet hade nya motståndare till vägen engagerat sig. De hävdade att det inte behövdes någon väg, eftersom det enklaste var att ta båten om man skulle någonstans.

forts ->

